

ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Õpilaste hindamisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määrusest nr 1 “Põhikooli riiklik õppekava”.

1.2. Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1.3. Õpilasel ja tema vanemal on õigus saada teavet hindamise korralduse ning õpilase hinnete ja hinnangute kohta klassijuhatajalt ja aineõpetajalt. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

1.4. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korras, hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

1.5. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

1.6. Oskusainetes (kehaline kasvatus, muusika, kunst, käsitöö, töö- ja tehnoloogiaõpetus) ei eelistata hindamisel andekust, vaid õpilase püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning tema individuaalset arengut.

1.7. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta vähemalt kolm korda õppeaastas iga trimestri lõpus.

1.8. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

2. HINDAMISSÜSTEEM

2.1. 4.-9. klassi õpilasi hinnatakse numbriliselt viie palli süsteemis:

(1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

(2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

(3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

(4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

(5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

2.2. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

2.3. Õpetaja võib õpilase hindamisel kasutada hinde järel märki „-”, või „+”. Märk „+” tähistab antud hinde kõrgeimat tulemust, märk „-”, tähistab antud hinde nõrgimat tulemust.

Märke „+” ja „-”, ei kasutata 9. klassi õpilaste aastahinnete väljapanekul.

2.4. Eelnevat loetelu võib õpetaja rangemaks muuta 5-10%, kui tegemist on järeltööga ja õpilane sooritab sama või sarnast tööd.

2.5. Lisaks numbrilisele hindamisele kasutatakse eKoolis tähiseid „A”, „MA” ja „0”.

A – arvestatud (kasutatakse arvestuslike tööde puhul), millele võidakse lisada sooritusprotsent ja/või sõnaline hinnang.

MA – mitteamarvestatud (kasutatakse arvestuslike tööde puhul). Märg „MA” tähendab, et

õpitulemustest on omandatud vähem kui 50% ja õpilasel tuleb töö uuesti sooritada.

„0“ – õpilane on arvestusliku töö puhul koolist puudunud, töö on esitamata ja õpilane peab arvestusliku töö järele vastama.

2.6. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“.

2.7. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

2.8. I kooliastmes kasutatakse kõikides ainetes sõnalist hindamist. Sõnalised hinnangud antakse lähtuvalt õpilase edusammudest ja puudujääkidest, koostöövalmidusest, suhtumisest õppetöösse ja õppeprotsessis osalemisest ning õpitulemustest. Sõnalisi hinnanguid antakse nii suuliselt õppeprotsessi käigus kui ka kirjalikult vihiku, töölehe, -raamatu ja eKooli kaudu. Trimestri lõpul kantakse sõnalised hinnangud tunnistusele.

2.7.1 Sõnalised hinnangud väljendatakse I kooliastmes eKoolis järgnevalt:

K – kujundava hindamise mäрге, millele lisatakse sõnaline hinnang õpitulemuste saavutamise kohta.

A – arvestatud (kasutatakse arvestuslike tööde puhul), millele võidakse lisada sooritusprotsent ja/või sõnaline hinnang.

MA – mittearvestatud (kasutatakse arvestuslike tööde puhul). Mäрге „MA“ tähendab, et õpitulemustest on omandatud vähem kui 50% ja õpilasel tuleb töö uuesti sooritada.

„0“ – õpilane on arvestusliku töö puhul koolist puudunud ja peab arvestusliku töö järele vastama.

3. KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE JA TAGASISIDE ANDMINE

3.1. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning innustada õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

3.2. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.

3.3. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

3.4. Käitumist hinnatakse hinnetega „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.

3.5. Hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.

3.6. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid tutvustab õpilasele klassijuhataja. Info on kättesaadav kooli kodulehel ja infostendil.

3.7. Käitumise hindamine

3.7.1. Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras ning kes täidab kooli kodukorra nõudeid.

3.7.2. Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.

3.7.3. Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka korduva (kolm ja enam tundi) põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

3.8. Hoolsuse hindamine

3.8.1. Hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel ja viib alustatud töö lõpuni.

3.8.2. Hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

3.8.3. Hoolsushindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimetekohaselt.

3.8.4. Hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

3.9. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

3.9.1. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega igal õppetrimestril.

3.9.2. Käitumise- ja hoolsushinded märgitakse tunnistusele ja õpilasraamatusse.

3.9.3. Käitumise aastahindeks pannakse „mitterahuldav“ kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse.

4. HINDAMISEST TEAVITAMINE

4.1. Hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad klassijuhatajad ja aineõpetajad õppeperioodi alguses. Õpilane saab klassi- või aineõpetajalt trimestri esimesel tunnil teada ainenõuded: mida ja millal antud õppeaines hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord on sätestatud kooli õppekavas.

4.2. Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse õpilastele klassijuhataja poolt iga õppeaasta alguses ning lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.

4.3. Lapsevanemal või tema seaduslikul esindajal on võimalik saada õpilase käitumise ja hoolsuse kohta koolist tagasisidet. Tagasisides kirjeldatakse õpilase käitumise ja hoolsuse tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning ettepanekuid edaspidiseks tegevuseks, mis toetavad õpilase käitumise ja hoolsuse kujunemist.

4.4. Kool annab lähtuvalt punktidest 3.7 ja 3.8 õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kolm korda aastas õppetrimestrite lõpus.

4.5. Õpilast ja tema vanemat teavitab kool käitumisest ja hoolsusest elektroonilise õppeinfosüsteemi (eKooli) vahendusel.

4.6. Õpilane saab oma hinnete kohta teavet õpetajatelt ja klassijuhatajalt. Lapsevanemal või eestkostjal on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta õpetajatelt ja klassijuhatajalt. Hinded tehakse lapsevanemale teatavaks eKooli kaudu.

4.7. Õpilasele väljastatakse paber kandjal klassitunnistus kokkuvõtivate hinnetega iga õppeaasta lõpus.

5. KUJUNDAV HINDAMINE

5.1 Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

5.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

5.3. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

5.4. Lapsevanemal on võimalik täpsemat teavet õpilase hinnete kohta saada eKoolist lugedes tunnikirjeldusi, milles on selgitatud tunni sisu ja hindamise aluseks olev materjal. Kui tunni sisu kirjeldusest ei avaldu hindamise aluseks olev materjal, on hinde kohta antud eraldi selgitus. Lapsevanemal on võimalik küsida hinnete kohta lisateavet aineõpetajatele ja klassijuhatajalt.

5.5. Lapsevanemale piisava tagasiside andmiseks hinnatava materjali ja hinnete kohta saadetakse vajadusel kirjalikud kontrolltööd lapsevanemale. Lapsevanem saadab kontrolltöö aineõpetajale allkirjastatult tagasi.

6. KOKKUVÕTVAD HINDED, ÕPILASE JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE, TÄIENDAV ÕPPETÖÖ JA KLASSIKURSUSE KORDAMINE

6.1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks.

6.2. Õppeaine trimestrihinne pannakse välja vähemalt kolme hinde põhjal, millest üks peab olema arvestuslik hinne.

6.3. Õpilase, lapsevanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi. Kui kool arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana mõistetakse teadmiste ja oskuste tõendamist kokkuvõtva hindamisena.

6.4. Õpilast ja lapsevanemat teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest eKooli vahendusel.

6.5. Kui õppeaine trimestrihinne või -hinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud

võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

6.6. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabitunnid, kohustuslikud konsultatsioonid vms) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

6.7. Trimestrihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase õppetrimestri lõppu.

6.8. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppetrimestri lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppetrimestri lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

6.9. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

6.10. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

6.11. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

6.12. Punktides 6.8 ja 6.12 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

7. HINDE VAIDLUSTAMINE JA VAIDLUSKÜSIMUSTE LAHENDAMINE

7.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

7.2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

8. PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

8.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

8.2. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

8.3. Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.

8.4. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

8.5. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel.

8.6. Õpilane, kellele on vastavalt keeleseadusele väljastatud eesti keele oskuse C1-taseme tunnistus, ei pea sooritama eesti keele teise keelena põhikooli lõpueksamit.

8.7. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis

õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.